

"I hear of Sherlock everywhere"

Sherlockiana

MEDDELELSEER FRA

SHERLOCK HOLMES KLUBBEN I DANMARK

THE DANISH BAKER STREET IRREGULARS

Vesterbro 60 . 9000 Aalborg . Telefon (08) 12 39 13

* * * * * Nr. 4, 1979 . 24. Aargang

Ansvahavende:
Klubbens Præsident,
Tegneren Henry Lauritzen

Sherlock Holmes Klubben

Sherlock Holmes Klubben har udnævnt to nye Åresmedlemmer:

Peter E. Blau, B.S.I., Washington, DC, U.S.A. og
Ronald De Waal, B.S.I., Fort Collins, Colorado, U.S.A.

Det er to gamle, kendte Venner af Klubben, og to højt anskrevne Sherlockianere, vi hermed hædrer.

Aarsmødet

Som en Del af Medlemmerne allerede vil vide, afholdes Sherlock Holmes Klubbens Aarsmøde Lørdag den 5. Januar 1980. Tidspunktet er Kl. 18,30, ligesom sidste Gang, og Stedet er igen Restaurant Baker Street, Bagerstræde 9, 1617 København V, saa vi regner med og haaber paa at gentage de foregaaende Aars Succes'er.

Vi faar Restauranten for os selv den Aften, og vi placeres som tidlige-re ved et langt Bord.

Til Aarsmødet har Værten, Hr. Knud Larsen, lovet at fremtrylle lækker helstegt Oksefilet med Garniture, og hertil serveres Rødvin, eller om ønskes Hvidvin, hvor vi er tre om at dele en Flaske. Derefter følger Husets berømte Frugttærte med crème fraîche eller Flødeskum, hvortil Klubben spen-derer Portvin, saa vi kan udbringe de fire conaniske Skaaler paa behørig Vis. Efter Desserten faar vi Kaffe, og Prisen for alt dette bliver kun 75 Kr., hvilket maa siges at være Favørpris.

Som sædvanlig kan de, der ønsker det, købe Smørrebrød til en halv Snes Kroner pr. Styk som Natmad.

Af Hensyn til Værten skal vi vide, hvor mange vi bliver, saa De bedes melde Dem nu - og allersenest Onsdag den 2. Januar - til Præsidenten, hvis Telefonnummer og Adresse De finder i Bladets Hoved ovenfor.

Aftenens Taler bliver Klubbens højtskattede Åresmedlem,

Magister Niels Birger Wamberg,

hvis elegante Vid før har glædet os og næppe behøver at anbefales. Vi møder ham tit i Radio, TV og i Avisernes Kronikker.

Meld Dem allerede nu, før De glemmer det, eller De kommer for sent - for det er begrænset, hvor mange vi kan være i Lokalerne, og vi kan blive nødt til at standse for Tilmelding.

Aarsmøderne plejer at være festlige og hyggelige. Skynd Dem, at melde Dem til! - Tak!

MITT FÖRSTA (OCH ANDRA) MÖTE MED SHERLOCK HOLMES

av

T E D B E R G M A N , B . S . I .

Den sommaren är jag tio år gammal och har just flyttat från Stockholm till Malmö. Eftersom skolan ännu inte börjat har jag inga kamrater utan ligger i stället hemma på golvet framför mina föräldrars stora bokhylla och lyssnar på radio med fönstret öppet. De böcker som jag slumprvis tagit fram och bläddrat i har bekräftat min tidigare erfarenhet - - oläsliga! Uttråkad sträcker jag mig upp och plockar ut två tunna volymer i privatband och med ens vidgas gränserna för min litterära värld som dittills endast omfattat Karl Mays indianböcker och Richmal Cromptons böcker om Bill.

Med bultande hjärta läser jag Sherlock Holmes äventyr av Conan Doyle och Mysteriet på Cosmopolite av Stein Riverton och avbryter endast läsningen då och då för att bläddra tillbaka til bokärmens insida där Pappa klistrat in de bágge billighetsböckernas suggestiva färgomslag.

Tänk att Sherlock Holmes och Asbjörn Krag lever och verkar mitt i storstaden. Och gator och platser nämns vid namn. Berättelsen om den Röda ligan: Under resten av mitt liv kommer jag att minnas den intensivt spännande stunden i bankvalvets mörker tillsammans med Holmes, Dr Watson, Mr. Jones och bankdirektören Merryweather i andlös väntan på att John Clay, "the fourth smartest man in London", skall komma upp genom valvs- golvet.

Vad som kunde hända i London och Kristiania kunde hända också i Malmö och de märkliga äventyren sysselsatte min fantasi under långa, ensamma strövtåg längs stadens gator den sommaren. Jag frågade efter fler böcker om Holmes men inga fanns att få.

En månad senare hade det andra världskriget brutit ut. Jag började skolan och fick nya kamrater. Tyskarna fanns plötsligt på andra sidan Öresund. Jag läste "Biggles, stridsflygaren" och "Biggles åter i elden" och var för några år förlorad i en annan värld.

I gymnasiet och efter skolan dominerade återigen andra litterära intressen. Jag gifte mig och i vårt växande bibliotek stog en ensam volym med Holmes. En vardag 1960 fann jag emellertid James Edward Holroys kärleksfulla essäbok "Baker Street By-Ways" i den välsorterade utländska avdelningen hos Sandbergs Bokhandel i Stockholm. Jag läste den samma natt och nästa morgon letade jag upp The Baker Street Journals adress bland en massa facktidskrifter för bagare i Kungliga Bibliotekets amerikanska tidskriftsregister.

Edgar W Smith sände mig ett uppmuntrande brevsvar från USA och Holroyd svarade från London. Den bank där jag arbetar har en stipendiefond avsedd för dem som odalar en så märkvärdig hobby att en familjs privatekonomi inte rimligen kan belastas. Min ansökan om resebidrag för Holmesstudier i London bifalls omedelbart.

Den 18 juni 1960 kl 0300 på morgonen landar jag på London Airport. Kl 0400 vandrar jag för första gången uppför Baker Street och när jag efter en stunds vila framför husnumren 109 och 111 viker in i en smal sidogränd och i det svaga gryningsljuset urskiljer orden SHERLOCK MEWS på en gatuskylt vet jag att jag då och för alltid är räddningslöst förlorad i den Sherlockianska kulten. En kult som skulle ge mig vänner bland nostalgiker, samlare, anglofiler, författare, viktorianer och kalenderbitare över hela världen - - vänner med godmodig sinnesstämning och varm humor - - "the best and the wisest men whom I have ever known".

Den enda Mrs. Watson

av

Karl Krejci-Graf, B.S.I.

Det finns folk som påstår att Watson var gift två eller flera gånger; jag tar det som en förolämpning mot en man som var en trygg vän, och mot en tid när äktenskapet var mer än en bagatell.

Låt oss titta närmare på saken.

De ställen i the Canon där Watson's maka eller äkten-skap nämns är:

BLAN (1903): "The good Watson had at that time deserted me for a wife". - BOSC (antagligen 1889): "We were seated at breakfast one morning, my wife and I". - CROO (1889?): "one summer night, a few months after my marriage..." - ENGR (1889): "It was in the summer time of '89, not long after my marriage..." - DYIN (1890?): "In the second year of my married life". - EMPT (1894): "... he had learned of my own sad bereavement..." FINA (1891): "... after my marriage..." - FIVE (1887): "...my wife was at a visit to her aunt..." ("mother" in the Strand Magazine, but corrected in later editions). - IDEN (?): "I forgot that I had not seen you for some weeks..." "...was able to drive to Baker Street..." - NAVA (1889?): "The July which immediately succeeded my marriage..." "My wife agreed with me..." - NOBL (1889?): "It was a few weeks before my own marriage..." - REDH (?): "I had called upon my friend..." "I drove home to my house in Kensington..." - SCAN (1887, March 20 is indicated, but Watson met Mary Morstan only in 1888): "...the man who first finds himself master of his own establishment..." "you have put on seven and a half pound since I saw you..." - SIGN (1888, i.e. nearly 10 years from 1878, about 6 years from 1882): "I get a wife out of it..." - STOC (1889?): "Shortly after my marriage..." - TWIS (1889): "...my wife laid her needlework down..."

Citaten återges här från den engelska originaltexten så att det inte kan bli fråga om felöversättning.

Det fanns ingen Mrs. Watson före SCAN. Watson's uppförande mot Mary Morstan vittnar om en pojke under sin första förälskelse (Sayers), och så gör hans skryt (SIGN).

EMPT må väl tagas som bevis för att Mrs. Watson dog före april 1894.

Nu är bara BLAN kvar. Året är angivet som 1903 och berättelsen stöder detta. Men:

Ar det sannolikt att Mr. Dodd, sedan han hade fått prov på att inte vara välkommen - åtminstone inte hos familjens överhuvud - skulle ha gjort sin "frontal attack" just under jul- och nyårshelgerna? Händelsen utspelades ju i en tid när resterna av gammal kultur ännu fanns kvar överallt i världen, och särskilt i det viktorianska England. Då tror jag att Mr. Dodd skulle ha väntat med sin visit, eller kanske även med frågan om ett besök, till väl efter helgdagarna (twelfthnight).

När Mr. Dodd så snart han kunde drog sig tillbaka, såg han en ljus halvmåne. År 1903 var det halvmåne den femte januari, med nedgång kl. 23.27; år 1891 var månen halv den adertonde januari, med nedgång kl. 01.37. Veckoda-

gar och datum för år 1891 sammanfaller precis med år 1903! Det måste ha varit anledningen att författaren A.C.D. satte 1903 i stället för 1891. Vi vet att A.C.D. själv omarbetade det Canoniska materialet, ty stilens är densamma antingen Watson är auktoren eller någon annan. A.C.D. skriver om BRUC (Strand Magazine 1909): "From the diaries of his friend - John H. Watson, M.D." Dagböcker publiceras inte utan omarbetning.

A.C.D. hade varit några månader i Syd-Afrika för att inrätta ett sjukhus, för vilken merit han blev "Sir". Därigenom hade han kännedom om Boerkrigets historia och geografi, och kunde använda kunskapen för att beskriva ett överfall - måhända på Indiska gränsen - med miljö från Syd-Afrika. Det fanns nog skäl att dölja sanningen, ty rykten om leprsjukdom i en familj skulle haft följdern att familjen inte fått några besökare och inte kunnat få något tjänstefolk.

Beträffande författarens färdighet i umgänget med datum må vi se ett exempel från VALL:

År 1875 kom Edwards till "the Valley of Fear"; det var "ungefärl 20 år" före berättelsen (1895+). "The Scowlers" anges börja år 1875 och varade i 10 år (1885). De jagade Edwards från Chicago och annorstädes (ca 1886). Edwards hade varit 5 år i Californien (1891) innan han flyttade till Europa, och det var 6 eller närmare 7 år före berättelsen (1897 eller 1898). Men enligt texten inträffade Birlstone-tragedin "at the end of the eighties" (1886? till 1889?). Watson var inte gift, han kände till Moriarty's namn och verksamhet, fastän han inte hade hört talas om Moriarty år 1891 (FINA). Moriarty är mycket levande fast han dog 1891. Det är nog sant att VALL skrevs 1914 när Sir A.C.D. hade blivit gammal; och BLAN skrevs 12 år senare. Det syns klart att vi inte kan lita på A.C.D.'s datumangivelser.

Därigenom härstammar den enda utsago som allvarligt kan anses utgöra bevis för ett Watson's andra äktenskap, från en notoriskt opålitlig källa.

Jag vill gärna tro att den gamle trygge Watson, med mera lycka än Väinämöinen, förblivit trogen minnet av sin enda Mrs. Watson.

Litteraturangivelser:

FOLSOM, H.T.: Through the Years at Baker Street. Rev.ed. - Washington 1964.
SAYERS, D.: Unpopular Opinions. - Gollancz, London 1946.

Sherlock Holmes' Litteraturen

Enter the Lion. A Posthumous Memoir of Mycroft Holmes. Edited by Michael P. Hodel and Sean M. Wright. 237 S. \$9.95. Hawthorn Books, New York. - Der er igen dukket et Manuskript op - og der vil nok følge flere efter. Denne gang er det Broder Mycroft, der beretter om sine, Sherlocks og unge Lestraades Oplevelser i 1875. William Gladstone og Benjamin Disraeli spiller også med. Den da 28-aarige Mycroft Holmes er ansat i Udenrigsministeriet, og hans Overordnede er the Right Honourable Jerrold Moriarty - hvorpaa Læseren ikke behøver at lede længere efter Skurken. Sagen drejer sig om nogle rabiate amerikanske Sydstats-Folk, der går med skumle Planer; og en uvurderlig Halskæde, en elegant ung Neger, Overfald og Mord indgaar i Handlingen. Ved at lade Mycroft være Fortællerens undgaas Sammenligning med Watson's Stil, og ved at lade Historien foregaa i London og have amerikansk Baggrund, henvender Forfatterne sig til et stort Publikum. Bogen er meget velskrevet, og bedst er Mycroft's og Sherlock's skarpsindige Debatter og den Maade, hvorpaa det onde Blod, der er mellem Jerrold Moriarty og dennes Sønner og de to Brødre Holmes, sandsynliggøres.

Sherlock Holmes vs. Dracula. The Adventure of the Sanguinary Count. By John H. Watson, M.D., As Edited by Loren D. Estleman. Kr. 22,75. Penguin. - Jeg mindes kun een Gang at være blevet skuffet af Penguin, og det var da Forlaget kapitulerede og begyndte at lade Rygtitlerne gaa fra oven og nedad. Man kan ogsaa have Glæde af denne Thriller, om Holmes' Dyst med Grev Dracula, som ingen af dem gaar sejrrigt ud af. Om den kære Greve, som her opererer i England, kan man mene, at han er gjort lidt for realistisk og helt uden forsonende Skær, hvilket nok mindre skyldes Watson end Estleman.

KRIMIER

Joseph Hayes: Savnet og formodet død. Kr. 42,25 ib. På dansk ved Grete Juel Jørgensen. Lademann. - Bogen starter med, at en amerikansk reklamemand styrter ned med sin private flyvemaskine. Han overlever og søger at begynde en ny tilværelse med en ny identitet. Denne identitet, som han får gennem et pas, bevirker, at han bliver forfulgt og overfaldet af agenter eller banditter med en mystisk Mr. Q i baggrunden. Han reddes dog gentagne gange af en irsk pige. Optakten i romanen er god, men resten må siges at være jævn.

AA.R.S.

Ellery Queen: De siamesiske tvillinger. Kr. 42,25 ib. På dansk ved Johanne Kastor Hansen. Lademann. - I denne godt 35-årige oversættelse møder vi Ellery Queen og hans far, som på flugt fra en skovbrand kommer til et stort hus på en øde bjergtop. Husets beboere, deres gæster og de ankomne er omringet af skovbranden, og i denne atmosfære foregår handlingen. Husets ejer findes dræbt, og i hånden har han et spillekort, der er revet midt over. Endnu en person findes dræbt med et overrevet kort i hånden, skovbranden nærmer sig, og til sidst udreder Ellery Queen trådene på sædvanlig elegant vis. De to fastre skrev mange glimrende detektivromaner, og denne fra 1933 er en af dem.

AA.R.S.

Ole Høeg: Etruskermordene. 221 Sider. Kr. 69,50. Chr. Erichsen. - Dette er Ole Høegs fjerde Bog, og alle er gode, men den seneste maa tildeles Prisen som den bedste. Forfatteren er en straalende Fortæller og Underholder, og i "Etruskermordene" faar vi først Baggrunden med Giftmordene paa den etruskiske Matador Cnæus og hans Kone, Velia, ca. 290 f. kr. og dernæst den moderne, sideløbende Handling, hvor der igen sker Mord, suppleret med Gravrøverier og Kunstforfalskninger. Som sædvanlig liver den grimme men effektive romerske Kommissær Amadeo Bergamasco op, og han er jo Specialist i at opklare Kunstdyverier. Ole Høeg har to Gange vundet Poe-Klubbens Pris for Aarets bedste danske Kriminalroman, og han synes igen at staa med oplagte Chancer.

Spændende Hentydninger

Vort skattede Medlem, Anders Fage-Pedersen, har forfattet en ny Bog, "Davids Slynge", som vi anmelder i næste Nummer af Bladet.

En dansk Fuldblodshest af Aargang 1979, opdrættet af Knud Hvid Petersen, har faaet Navnet Speckled Band. Det vilde være morsomt, om Speckled Band om nogle Aar startede i Silver Blaze Sweepstakes i Aalborg.

John Bennett Shaw, som vil være kendt af mange af os, blev i Foraaret citeret vidt og bredt i amerikansk Presse. John ønskede at forhindre et normalt Forhold til Kina, før Sherlock Holmes (bandlyst der siden Begyndelsen af 70'erne) igen blev tilladt paa Kinias Boghylder.

Da det amerikanske Postvæsen ikke ønsker at hædre Sherlock Holmes med et Frimærke, har Norman Schatell foreslaaet Udsendelsen af et William Gillette Mærke - bedst naturligvis med Gillette maskeret som Holmes. I Forvejen har USA i 1979 udsendt Mærker med de populære Skuespillere George M. Cohan (som skrev Tekst og Musik til Over There) og W. C. Fields.

I Elks Magazine for Januar spørges der i Artiklen "Sherlock Holmes: The Game Is Still Afoot" om, "hvilken Slags Mennesker vi egentlig er?" En af Teorierne gik ud paa, at vi først og fremmest er Romantikkere!

Poe-Klubben har fejret sit 15-Aars Jubilæum med en fornem Fest paa Hotel Royal i København. I Festen deltog syv, der ogsaa er Medlem af Sherlock Holmes Klubben, og fra denne bragtes naturligvis en Hilsen til Poe-Klubben.

Næste Aars Silver Blaze Sweepstakes og Professor Moriarty Memorial rides paa Aalborg Væddeløbsbane Lørdag den 24. Maj - hvilket Åke, Niels og andre interesserede bedes notere.